

Informacja o działalności Komitetu Geofizyki PAN w 2016 r.

(sporządzana w wersji elektronicznej; forma tradycyjna do uzgodnienia z właściwym adresatem)

**Adresaci:
Wydział III PAN**

(koordynujący działalność komitetu naukowego/ problemowego objętego zakresem działania Wydziału)

Gabinet Prezesa PAN

(w zakresie działalności komitetu problemowego przy Prezydium PAN)

Termin: 31.01.

I. Informacje ogólne

Komitet Geofizyki PAN

I.1. Skład osobowy i struktura organizacyjna Komitetu:

Prezydium Komitetu składa się z przewodniczącego, jednego zastępcy, czterech członków oraz sekretarza naukowego. W 2016 roku w skład Komitetu wchodziło 46 członków, w tym 28 pracowników jednostek PAN, włączając 7 członków PAN, 15 pracowników szkół wyższych, 3 pracowników instytutów resortowych.

I.2. Zakres działania Komitetu.

Fizyka Wnętrza Ziemi, Fizyka Atmosfery, Hydrologia i Hydrodynamika, Geofizyka Stosowana

I.3. Dane adresowe do korespondencji: adres pocztowy, adresy elektroniczne, telefon do kontaktów.

prof. dr hab. Renata Romanowicz, Instytut Geofizyki PAN, ul. Księcia Janusza 64,
01-452 Warszawa, 22 6915 852;
Romanowicz@igf.edu.pl

II. Zebrania Komitetu (opis)

II.1. Zebrania plenarne (data, najważniejsze omawiane problemy, w tym zebrania z referatami naukowymi).

Odbyły się 3 posiedzenia plenarne Komitetu.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 9.02.2016 w Instytucie Geofizyki PAN.

Na posiedzeniu Przewodniczący Komisji Wyborczej, prof. A. Guterch, przedstawił sprawozdanie z wyborów do Komitetu Geofizyki PAN. Następnie V-prezes PAN prof. P. Rowiński wręczył wybranym członkom powołania. Następna część obrad poświęcona została wyborom Przewodniczącego KG, prezydium KG, wyborom uzupełniającym KG oraz wyborowi 10 specjalistów zaproszonych do składu Komitetu. Posiedzenie zakończono dyskusją nad planem przyszłego działania Komitetu.

Drugie posiedzenie odbyło się 20.06.2016 w Instytucie Geofizyki PAN. Na posiedzenie Prof. J. Jarzyna przedstawiła krótką informację na temat Prof. A. Dziewońskiego.

W następnym punkcie programu dr hab. Krzysztof Markowicz wygłosił referat na temat Aerozolowej Sieci Badawczej Poland-AOD. Aerozolowa sieć badawcza Poland-AOD jest konsorcjum naukowym krajowych instytucji badawczych powołanym w 2011r.

Głównym celem konsorcjum jest integracja badań na wpływem aerozoli na system klimatyczny poprzez, prowadzenie w trybie quasi-ciągłym pomiarów własności optycznych i mikrofizycznych aerozoli atmosferycznych, składowych bilansu radiacyjnego na powierzchni ziemi i na górnej granicy atmosfery, rozwijanie technik pomiarowych, metod odwrotnych, metod numerycznych do symulacji transportu zanieczyszczeń oraz tworzenie modeli do badania oddziaływania aerozoli na bilans energetyczny.

Trzecie posiedzenie odbyło się 20.10.2016 w Hotelu Polonia Palace Warszawa, sala GRODNO. Było to "Specjalne otwarte posiedzenie Komitetu Geofizyki PAN poświęcone pamięci prof. Adama Dziewońskiego". Organizatorami posiedzenia byli: Komitet Geofizyki PAN, Instytut Geofizyki PAN oraz Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie. Obecni również byli członkowie rodziny prof. Adama Dziewońskiego oraz prof. Barbara Romanowicz. Posiedzenie otworzył przewodniczący KG, prof. Szymon Malinowski. W powitaniu gości uczestniczyła również Dyrektorka IGF PAN, prof. Beata Orlecka-Sikora oraz, z ramienia AGH, prof. Jadwiga Jarzyna.

Wygłoszone zostały 3 referaty. Pierwszy referat pt. "Seismic imaging of the earth's deep mantle" wygłosiła prof. Barbara A. Romanowicz (Berkeley Seismological Laboratory, University of California, Berkeley, US). Kolejny referat pt. „STRUKTURA SKORUPY I GÓRNEGO PŁASZCZA ZIEMI EUROPY, wielkie eksperymenty sejsmiczne i implikacje geodynamiczne” autorstwa Aleksandra Gutercha (Instytut Geofizyki PAN) i Marka Grada (Instytut Geofizyki, Wydział Fizyki UW) został wygłoszony przez prof. Marka Grada. Dr Jan Golonka wygłosił referat „Wgłębna budowa Pienińskiego Pasa Skałkowego w oparciu o dane geofizyczne” autorstwa J. Golonka, K. Pietsch, P. Marzec, J. Dec, K. Cichostępski (Katedra Geofizyki Wydział Geologii Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH) oraz S. Lasocki, J. Mirek, B. Orlecka – Sikora (Instytut Geofizyki PAN). W następnym punkcie obrad prof. Jadwiga Jarzyna przedstawiła informację o stypendium im. prof. Adama M. Dziewońskiego przyznawanym w AGH studentom polskim i zagranicznym studiującym geofizykę. Prof. Beata Orlecka-Sikora poinformowała o pracach nad ustanowieniem medalu imienia prof. Adama Dziewońskiego. W przerwie kawowej, która zakończyła Posiedzenie, zostało przeprowadzone tajne głosowanie członków Komitetu Geofizyki PAN w sprawie poparcia kandydatury prof. dr hab. Marka Lewandowskiego w wyborach członka-korespondenta Polskiej Akademii Nauk. Spośród 46 uprawnionych osób głosowało 28 osób. 25 osób głosowało za, 1 osoba przeciw i dwie osoby wstrzymały się od głosu. Wyniki tego głosowania dokumentują poparcie kandydatury prof. Lewandowskiego przez członków Komitetu. Odpowiednie pismo zostało wysłane do Dziekana Wydziału III PAN, prof. Romana Micnasa.

II.2. Posiedzenia prezydium Komitetu (data, najważniejsze omawiane problemy, w tym posiedzenia z referatami naukowymi).

Odbyły się 3 posiedzenia Prezydium Komitetu Geofizyki.

Pierwsze posiedzenie Prezydium odbyło się 9.02.2016, po posiedzeniu plenarnym. Na posiedzeniu tym wybrano prof. dr hab. inż. Renatę Romanowicz na sekretarza

naukowego Komitetu Geofizyki.

Drugie posiedzenie Prezydium odbyło się 26.4.2016. Poświęcone ono było między innymi, wręczeniu nominacji członkom Prezydium przez przewodniczącego KG prof. Szymona Malinowskiego, dyskusji planu pracy KG w 2016 przygotowaniu zebrania plenarnego KG oraz problemom rozpowszechniania informacji dotyczącej geofizyki w Polsce.

Trzecie posiedzenie Prezydium odbyło się 20.06.2016. Dyskutowano na nim organizację posiedzenia poświęconego prof. Dziewońskiemu i związanej z tym wizyta prof. Barbary Romanowicz.

II.3. Posiedzenia komisji, sekcji, zespołów (liczba, w tym posiedzenia z referatami naukowymi) .

III. Konferencje (debaty, dyskusje, inne formy spotkań naukowych)

III.1 Konferencje naukowe zorganizowane/współorganizowane przez Komitet lub organizowane pod patronatem Komitetu:

Liczba ogółem 2

w tym:

Nazwa konferencji data, miejsce	Organizator, współorganizatorzy, patronat	Rodzaj konferencji		Liczba uczestników		Liczba wystąpień	Dofinans. ze środków DUN (w zł)
		krajowa	międzynarodowa	ogółem	z zagranicy		
II KONFERENCJA GEOFIZYKA W KOSMOSIE 23.05.2016, Chorzów	Studenckie Koło Naukowe Geofizyków AGH "Geofon" we współpracy ze Studenckim Kołem Naukowym Geofizyków Uniwersytetu Śląskiego "PREM" oraz Planetarium i Obserwatorium Astronomicznym im. Mikołaja Kopernika w Chorzowie. Patronat KG	x		64		16	0
XVII WARSZTATY GÓRNICZE z cyklu Górnictwo: człowiek – środowisko – zrównoważony rozwój, 1–3 czerwca 2016, Gdańsk	Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk. Patronat KG	x				43	0

W tabeli: liczba wystąpień – łączna liczba wszystkich rodzajów wystąpień konferencyjnych

III.2 Omówienie wyników konferencji z punktu widzenia jej znaczenia dla reprezentowanej przez Komitet dyscypliny naukowej.

Celem konferencji „II KONFERENCJA GEOFIZYKA W KOSMOSIE” było pokazanie, że wykorzystanie metod geofizycznych nie ogranicza się tylko do Ziemi. Od lat są one szeroko i z sukcesami wykorzystywane podczas eksploracji Układu Słonecznego. Wśród przedstawionych referatów znajdują się referaty dotyczące magnetyzmu planet zewnętrznych Układu Słonecznego – misja Voyager, określanie budowy wewnętrznej księżyców lodowych na podstawie analizy ich pola siły ciężkości i wiele innych.

Konferencja XVII WARSZTATY GÓRNICZE była poświęcona prezentacji aktualnych wyników badań oraz wymianie informacji naukowych i praktycznych z zakresu rozpoznawania i ograniczania zagrożeń środowiska na terenach górniczych i pogórnich oraz zagrożeń naturalnych towarzyszących eksploatacji złóż surowców mineralnych.

Podczas konferencji poruszano następujące zagadnienia:

- stare kopalnie nowe perspektywy;
- zagrożenia i ochrona środowiska na terenach górniczych i pogórnich;
- przywracanie wartości użytkowych terenom górniczym;
- zagrożenia naturalne towarzyszące eksploatacji różnych złóż surowców mineralnych – węgla kamiennego, węgla brunatnego, rudy miedzi, rud cynku i ołowiu, soli siarki, ropy naftowej i gazu, surowców skalnych i innych;
- zagadnienia formalno-prawne, organizacyjne i ekonomiczno-finansowe dotyczące ochrony terenów górniczych i pogórnich.

IV. Inne formy działalności upowszechniającej i promującej naukę (opis)

(audycje i programy w radiu i telewizji, udział w festiwalach nauki, piknikach naukowych, wystąpienia w mediach elektronicznych, artykuły w prasie popularyzujące naukę itp. – dotyczy działań, w których bezpośrednio zaangażowany był Komitet lub jego struktury wewnętrzne).

Członkowie KG: Krzysztof Haman, Szymon Malinowski, Krzysztof Markowicz, Jacek Piskozub, Renata Romanowicz są członkami Rady Naukowej portalu popularyzującego wiedzę „Naukaoklimacie.pl”.

V. Działania Komitetu na rzecz reprezentowanych dyscyplin naukowych/ problemu (opis)

V.1. Ocena stanu i potrzeb tych dyscyplin/problemu oraz instytucji naukowych (z ich własnej inicjatywy lub na wniosek jednego z organów Akademii); formułowanie zadań ważnych dla rozwoju nauki i gospodarki narodowej lub regionu; inspirowanie innych działań naukowych o charakterze interdyscyplinarnym, współpraca z organami i instytucjami naukowymi Akademii na rzecz wspierania rozwoju osób rozpoczynających karierę naukową; m.in. formułowanie priorytetów badawczych, ocena wydawnictw naukowych, opracowywanie i przedstawianie programów badawczych oraz standardów i kierunków kształcenia w zakresie reprezentowanych dyscyplin/ problemu objętych zakresem działania

Komitetu, inne wynikające ze specyfiki działania Komitetu (dotyczy działań, w których podmiotem był Komitet lub jego struktury wewnętrzne, a nie poszczególne osoby).

V.2 Działalność ekspercka, opinie, oceny i konsultacje w roku sprawozdawczym.

V.2.1. Ekspertyzy¹: zagadnienie/temat, wykonawca/współwykonawca, zleceniodawca lub jednostka wnioskująca, termin wykonania (rok rozpoczęcia i rok zakończenia) odbiorca, sposób wykorzystania, sposób upowszechniania, inne instytucje lub osoby, którym ekspertyza była przedstawiana (wykaz, opis).

V.2.2. Opinie, oceny i konsultacje (wykaz).

V. 3. Inne działania wynikające ze specyfiki działania Komitetu (opis).

VI. Działalność wydawnicza

VI.1

Wyszczególnienie	Tytuł publikacji Wydawca/współwydawca	Wydawnictwa w wersji: - drukowanej - elektronicznej	Nakład (w egz.)	Dofinans. ze środków DUN (w zł)
Wydawnictwa ciągłe (w tym czasopisma, np. miesięczniki, kwartalniki; inne periodyki)	Przegląd Geofizyczny	drukowane	30 ark/400	0
	Acta Geophysica	wersja elektroniczna	105 ark	40000,00
Wydawnictwa zwarte (np. monografie, materiały pokonferencyjne, inne)	1)			
	2)			
	3)			
Pozostałe publikacje	1)			
	2)			
	3)			

VI.2. Omówienie działalności wydawniczej Komitetu w roku sprawozdawczym.

1. Przegląd Geofizyczny: wydano 2 łączone numery o łącznej objętości ok. 30 arkusza wydawniczego i nakładzie 400 egzemplarzy pojedynczego numeru. Koszt wydania ok. 12 000 PLN, wydawca – Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.

2. Acta Geophysica: wydano 6 numerów, o łącznej objętości 105 arkuszy wydawniczych w wersji elektronicznej. Koszt wydania 210 495,50 PLN, udział Komitetu Geofizyki PAN 40000 PLN, wydawca - Dział Informacji i Wydawnictw Naukowych IGF PAN i Komitet Geofizyki PAN we współpracy wydawniczej z wydawnictwem De Gruyter Open Sp. z o.o.

VII. Aktywność międzynarodowa Komitetu (opis)

Współpraca Komitetu z organizacjami międzynarodowymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/ problemu naukowego (m.in. pełnienie przez Komitet funkcji komitetu narodowego ds. współpracy z organizacjami naukowymi, współpraca z innymi międzynarodowymi organizacjami naukowymi, udział członków Komitetu we władzach, pracach komisji, komitetów itp. międzynarodowych organizacji naukowych).

¹ Jako ekspertyzy należy traktować wyłącznie opracowania analityczne przedstawiające stan problematyki stanowiącej przedmiot ekspertyzy, proponowane kierunki działań dla rozwiązania problemu, wraz z propozycjami zastosowań oraz wskazaniem adresatów i odbiorców, którzy te wnioski mogą wprowadzić i określeniem konkretnych efektów, jakie te rozwiązania mogą przynieść.

Udział członków Komitetu we władzach, pracach komisji, komitetów:

1. dr hab. inż. Piotr KRZYWIEC - członek American Association of Petroleum Geologists (AAPG) jestem członkiem AAPG Committee for History of Petroleum Geology, a w 2016 r zostałem nominowany jako kandydat na AAPG Vice-President for Regions.
2. prof. dr hab. Marek LEWANDOWSKI - członek Science Advisory Board Researching Fracking in Europe (Uniwersytet w Durham, Wlk. Brytania)
3. prof. dr hab. Szymon MALINOWSKI Członek ETCC European Turbulence Conference Committee (EUROMECH)
4. prof. dr hab. inż. Jerzy NIEWODNICZAŃSKI – członek Komitetu Naukowo-Technicznego (STC) EURATOM

VIII. Współpraca Komitetu z organami rządowymi, samorządowymi, innymi w zakresie reprezentowanej dyscypliny/ problemu naukowego (opis)

(np. współpraca z Sejmem, Senatem, jednostkami administracji rządowej, samorządu terytorialnego, współpraca z towarzystwami naukowymi, z innymi organizacjami).

IX. Pozostałe informacje, istotne ze względu na specyfikę działalności Komitetu.

Warszawa.dnia.22.01. 2016 r.

Prof. dr hab. Szymon Malinowski
(Przewodniczący Komitetu)

Prof. dr hab. inż. Renata Romanowicz, 22 6915 852.
(Imię i nazwisko, nr telefonu osoby sporządzającej informację)